

Cegielski, Tadeusz

"My, wolnomularstwo polskie" : Nowa Konstytucja Wielkiej Loży Narodowej Polski : 28 czerwca 1997 roku

---

Ars Regia 6/1 - 2 (11 - 12), 263-264

1997

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

cnego Brata Huberta Janowskiego, poświęconą misji Świętego Jana Chrzciciela – od wielu stuleci patrona mularstwa operatywnego i spekulatywnego.

Po posiedzeniu rytualnym w siedzibie Obediencji odbył się piknik w Radości k. Warszawy z udziałem rodzin, nie wyłączając potomstwa Braci. Obecni byli goście z wielkich łóż zagranicznych, w tym angielskiej. Pogoda i dobre nastroje dopisały i podczas tego święta „dzieci wdowy”.

T.C.

„MY, WOLNOMULARSTWO POLSKIE”.
NOWA KONSTYTUCJA WIELKIEJ ŁOŻY
NARODOWEJ POLSKI
(28 czerwca 1997 roku)

My, wolnomularstwo polskie – tymi słowami nawiązującymi do preambuły Konstytucji Stanów Zjednoczonych zaczyna się tekst pierwszej Konstytucji Wielkiej Łoży Narodowej z 27 kwietnia 1928 roku ery światowej. W dalszej części historycznego już dziś aktu czytamy:

Jako regularnie uprawnieni rzecznicy i wyraziciele myśli woli wspólnej wolnomularstwa polskiego uznajemy siebie za ciało do ukonstytuowania czynności architektonicznych Wschodu Polskiego zarówno siłą formalnych uprawnień, jak i moralnego autorytetu należycie powołane.

Uznajemy budownictwo nasze jako ciąg dalszy prac naszych Braci, którzy w drodze ku wieczystemu światłu nas wyprzedzili, a którym sędzone było żłobienie szlaków wolnomularstwa polskiego wbrew zaborczym wysiłkom obcej przemocy.

Spełniając nakaz Konstytucji z 1928 roku, wyrażony w artykule 258, Wielka Loża Narodowa Polski zebrana 17 grudnia 1931 roku przystąpiła do rewizji tekstu. W jej efekcie narodziła się „ustawa zasadnicza” polskiej masonerii, która obowiązywała do 28 czerwca 1997 roku.

Na ostatnim, świętojańskim zgromadzeniu Wielkiej Łoży, Komisja Prawnokonstytucyjna WLNP przedstawiła do zatwierdzenia nowy tekst Konstytucji, rezultat trzyletniej pracy Wielkiego Warsztatu, Komisji i wszystkich członków WLNP, z którymi dokument był konsultowany. W części trzeciej preambuły czytamy:

Działając na mocy przepisu art. 116 i 117 Konstytucji Wielka Loża Narodowa Polski dnia 28 czerwca 1997 roku ery światowej zebrana pod młotkiem Najczcigodniejszego Wielkiego Mistrza Br. Janusza Maciejewskiego, w składzie światła i urzędników Wielkiego Warsztatu oraz Czcigodnych i Deputowanych Łóż przystąpiła do jej rewizji. Utrzymując podstawowe zasady Konstytucji dokonała pracy drugiego jej ociosania przez uchwalenie ustawy mularstwa polskiego [...]

Potrzeba gruntownej rewizji tekstu z 1931 roku oczywista była już w momencie powołania i rejestracji sądowej WLNP. Jawność działania polskiej Obediencji z jednej oraz wymogi wolnomularstwa regularnego z drugiej strony uczyniły potrzebę tę wręcz palącą. Przepojony tradycyjną symboliką i wyrażony archaicznym językiem tekst Konstytucji międzywojennej narzucał równocześnie określone wymogi dzisiejszym autorom i redaktorom i przysporzył im wiele problemów. Także ideowe fundamenty zbudowane w latach dwudziestych, a wyrażone w Konstytucjach z 1928 i 1931 roku stały się przedmiotem różnych kontrowersji.

Tytułem przykładu jedynie: ożywną dyskusję wywołało przeniesienie z Konstytucji 1931 roku sformułowania o „sprawiedliwości społecznej” – towarzyszącego tradycyjnym zasadom „wolności, równości i braterstwa”. Zdaniem niektórych Braci zasada „sprawiedliwości społecznej” straciła w PRL swój pierwotny sens i przybrała w życiu publicznym karykaturalną wręcz postać. Zwolennicy przywrócenia „sztuce królewskiej” tej wartości argumentowali między innymi, że w systemie realnego socjalizmu również „wolność i równość” zamienione zostały w swoje przeciwieństwo a przecież nikt nie zamierza wyrzucić ich ze statutów i rytuałów Wielkiej Loży. Po długiej dyskusji, kontynuowanej na posiedzeniu delegatów WLNP 28 czerwca br., przeciwnicy „sprawiedliwości społecznej” dali się przekonać i zasada pozostała w tekście Konstytucji.

Nowa „ustawa zasadnicza” wielką wagę przykładła do kwestii regularności WLNP, zwłaszcza w odniesieniu do pojęcia Boga, wiary jako fundamentu etyki wolnomularskiej oraz jawności i legalizmu instytucji wolnomularskich w Polsce. Pełny tekst nowej Konstytucji WLNP „Ars Regia” zamieści w kolejnym, drugim zeszycie z 1997 roku.

W imieniu mularzy polskich i sympatyków „sztuki królewskiej” redaktorzy i wydawcy Czasopisma wyrażają nadzieję, że Konstytucja z 28 czerwca okaże się dokumentem na miarę nadchodzącego trzeciego tysiąclecia ery światowej i szóstego ery wolnomularskiej.